

MINU UNUNEMATU PRAKTIKAREIS PRANTSUSMAALE

Joonas Roots, Rakvere Ametikooli keevitaja eriala õpilane

Kuidas kõik alguse sai?

Ühel tavalisel koolipäeval, kui ma klassijuhatajale puudumistõendeid käisin viimas, sattus parasjagu ka meie kooli projektijuht sinna. Selgus, et on viimased päevad aega ennast registreerida Prantsusmaa praktika- le ja et seni ei ole veel mitte keegi huvi üles näidanud. Muidugi ei teadnud ma selleks hetkeks midagi sellest suurepärasest võimalusest, sest muidu oleksin ma juba ammu ennast kirja pannud. Ma olin väga ebaviisakas ja segasin vanemate inimeste jutule vahele küsides, mida ma tegema pean, et kandideerida? Tuli välja, et ei olnud vaja muud teha, kui saata motivatsioonikiri ning avaldus.

Järgmine tund oli vist matemaatika, kui ma õigesti mäletan. Sellest tunnist ei mäleta ma mitte midagi, välja arvatud seda, kuidas ma otsisin Google'ist motivatsioonikirja ja avalduse näidiseid ning muutsin seal and- med ära enda omadeks. Ning juba pooleteise tunni pärast sai meie projektijuht esimese ning ainukese kandi- daadi, kes soovis osaleda Prantsusmaa praktikal.

Umbes kaks nädalat hiljem, kui õpetajad olid KÕIK kandidaadid üle vaadanud, helistas mulle projektijuht ja teatas väga üllatava uudise – õpetajad olid otsustanud, et ma olen antud väljakutseks sobiv kandidaat. Ma olin uudise üle väga rõõmus ja juba paari tunni pärast teadis pool Kundat, et siis, kui nemad siin Eestis sü- gistuultes külmetavad, naudin mina Prantsusmaal päikest.

Muidugi oli enne minekut vaja kõvasti tööd teha. Keeletunnid toimusid kaks korda nädalas ning infotund korra üle nädala. Esimesse infotundi minnes sain ma üllatuse osaliseks. Selgus, et ma ei lähe Prantsusmaale teps mitte üksinda, vaid sinna tuleb veel teistegi kursuste õpilasi: 2 tüdrukut ehitusviimistleja erialalt. Meie- ga pidi liituma ka üks õpetaja, küll vaid üheks nädalaks neljast. See vähendas mu hirmu, et ma ei saa hak- kama.

Reis võis alata

Märkamatul jõudis kätte 18. oktoober – päev enne minekut. Selle päeva pühendasin ma suures osas pakki- misele ning õhtu veetsin ma oma pere seltsis. Kuna meie buss Rakverest lennujaama väljus kell 3 öösel, siis otsustasin ma, et ei hakka parem magama minemagi, pärast lennukis on aega magada küll.

Ma ei olnud mitte kunagi varem lennukiga lennanud ja minu seni kõige kaugema reisi sihtpunkt oli vist läti Jurmala veepark, kus käisime põhikoolis klassiekskursioonil. Seega olin juba siis elevil, kui nägin silti Tal- linna Lennujaam. Lennujaama jõudsime me 2 tundi enne lennuki väljumist, nagu peab. Tegin oma elu esi- mese kohaloleku kontrolli ning läbisin ka esimese kontrolli väravate vahel. Õnneks ei hakanud midagi piik- suma, sest ma olin „puhas poiss“. Küll aga pidi üks kaasa tulnud tüdrukutest oma käsipagasi lahti pakkima, kuna seal arvati olevat midagi kahtlast.

Hetke möödudes istusin ma juba lennukis ning ma tõesti värisesin ärevusest. Minu mõlemal käel istusid tüd- rukud, kes minuga kaasa tulid. Nemad olid varem lennanud ning nende jaoks ei olnud see nii ärevust teki- tav. Kui lennuk kiirendama hakkas ning ma oma istmes „kinni olin“, sain ma väga suure adrenaliinilaksu. Kui varem kartsin, et lennuki õhku tõustes hakkab ma oksele, siis tegelikult oli mu ainus mure see, kuidas kõrvad lukust lahti saada. Õnneks oli mul taskus nätsu ja tüdrukud ütlesid, et see aitab.

Ilmaolud olid rasked ja seega jõudsime me Saksamaale Frankfurthi oodatust hiljem. Ma olin alati arvanud, et kui lennuk maandub, hakkavad inimesed tänutäheks piloodile plaksutama. Kahjuks pidin ma pettuma. Tundus, et ma olin üldse ainus inimene, kellel tekkis soov plaksutada. Kuna lend oli hilineanud, sai järgmi- seks mureks võimalikult kiire järgmisele lennule ümberistumine. Õnneks tuli buss, mis viis meid otse koha- le. Edasi maandusime me juba Prantsusmaal Lyoni linnas ja oh seda õudust, mis seal toimuma hakkas.

Jõudsime pärale!

Ootasime rahulikult oma pagasit ning üsna pea sai meile selgeks, et seda ei tulegi. Me olime šokis. Ainuke rõõmustav asi siin kohal oli, et pagas oli kindlustatud. Leidsime ühe toreda naisterahva, kes meie õnneks oli samas olukorras ning valdas puhtalt nii inglise kui ka prantsuse keelt. Ta selgitas, mida me tegema peame – ja nii me ka tegime. Oli vaja ainult mõned paberid täita oma elukoha kohta, kuhu siis pagas hiljem järgi tuuakse. Kurvana, aga samas ka õnnelikult läksime rongi peale, et Valence'i linna suunduda. Seal tuli meile vastu meie tugiisik ja temagi oli jahmunud, kuuldes, et meie kohvrid on arvatavasti Saksamaal. Aga ta lohutas meid sellega, et me ei ole esimesed, kellega nii juhtub, ja et meie asjad ei jää kohe kindlasti mitte kadunuks.

Kohale jõudes oli mu ainus soov pesema minna, sest väljas oli umbes 27 kraadi sooja, minul aga jalas paksud teksapüksid ning seljas pikkade varrukatega triiksärk. Pesema minna ma aga ei saanud, sest mul polnud ei vahetusriideid ega rätikut. Tutvusime majaga ning seadsime ennast sisse. Mõne aja pärast tuli tagasi meie tugiisik, kes tõi meile mõned pitsad, et me ei peaks nälgas olema, ning ka mõned karastusjoogid. Prantsusmaal on pühapäeviti kõik poed kinni ning meie õnneks oli ta sellega arvestanud, et meil ei ole oma toitu kaasas. Käisime õhtul veel linna vahel jalutamas, kuna majas oli wifiga probleeme ja kodus ei osanud ka väga midagi teha. Jalutamine kurnas küll väga, aga elamus oli selle est suur. Nägin esimest korda elus suuri mägesid, mitte nagu Eestis - künkaid.

Meie elukoht oli Lõuna-Prantsusmaal Crest'i linnas ja ükskõik mis suunas vaadata, nägid sa ainult Alpi mägesid. Naabrid ütlesid, et nende mägede keskmine kõrgus on umbes 2km. Kui mina ütlesin, et Eesti kõrgeim mägi on 300m, siis oli neil nalja nabani. Naabritega suhtlesime me läbi nende poja, kes õppis koolis inglise keelt ning seetõttu suutis ka meiega rääkida. Me käisime küll prantsuse keele tundides, kuid Prantsusmaale jõudes saime aru, et me oskame ainult „tere“, „head aega“ ning „kuidas läheb“ öelda. See, mida õppisime tunnis - selline ilus, vaikne ja rahulik prantsuse keel - sellest võisime me siin maal ainult unistada. Kõik tundus peaaegu sama, mis tüüpilise venelase jutt eestlasele, kes vene keelt ei jaga: selline väga kiire ja sorav, millest ei suuda eristada ühtegi sõna.

Hakkaski praktika pihta

Saabus järgmine hommik ning seda, millega see hakatuseks üllatas, ei osanud kohe üldse oodata. Alla minnes avastasime kõõgist oma kohvrid! Selgus, et pagas oli saabunud juba eelmise päeva õhtul ning õpetaja võttis selle vastu. Nüüd sain ma kohe pesema minna ning puhtad ning, mis kõige parem, suvised riided selga panna. Päeva veetsime koos oma tugiisikuga, kes tutvustas meile linna ning viis meid ka kooliga tutvuma. Saime teada, kus alustada järgmisel päeval praktikat ning kuidas hakkab ülejäänud aeg Prantsusmaal kulgema.

Eestis oli plaanitud, et me veedame nädala koolis ning kolm nädalat ettevõttes. Tüdrukutega just täpselt nii läkski, aga minuga juhtusid lood olema natukene keerulisemad, kuna minu ettevõtte oli puhkusel. Seega alustasin mina oma tööd ettevõttes alles teise nädala neljapäeval. Lisaks saime veel teada ka seda, et praktika ajal on meil seoses riigipühadega 4 vaba päeva.

Kolmapäev oli minu esimene koolipäev ning asusin usinalt praktika kallale. Ja see oli väga huvitav päev. (Ütleme nii, et kõik, mis ma Prantsusmaal tegin, oli minu jaoks väga huvitav, sest ma puutusin enamjaolt kokku tegevustega, mida Eestis teha ei saa või milleks pole olnud võimalust.) Sellel päeval ei viidud mind kohe keevitusklassi praktikale, kuna keevituse õpetaja oli puhkusel. Mind pandi hoopis jootmisklassi. Kui Eestis kasutatakse jootmise asemel tavaliselt TIG keevitust, siis Prantsusmaal on jootmine väga levinud. Kõik vihmaveerennid jms joodetakse kokku, lisaks ka väiksemad korstnad ja muu taoline. Eestis kasutatakse tavalisest mustast metallist lehtmaterjali, mis hiljem tsiingitakse üle, aga seal kasutavad nad üleni tsiingist

materjale. See oli ainulaadne kogemus juba selle pärast, et Eestis olen ma hoidnud tinutuskolbi käes võibolla ehk 10 minutit, aga seal möödus terve 8 tundi koos tinutuskolbiga.

Lõunapausil käisime me naaberkooli sööklas. Meie küll toidu eest ei maksnud, aga kui teised õpilased soovisid seal ka süüa, pidid nad ühe toidukorra eest 5€ välja käima. Meile seletati ka nende koolisüsteemi. Õpilased käivad nädal aega koolis teooriatundides ning kolm nädalat on nad ettevõttes praktilal. Ettevõttega on sõlmitud tööleping ja ettevõtte maksab õpilastele selle eest raha. Summa on umbes 500€, mille eest siis õpilased saavad ennast koolis ja töö juures lõunati toitlustada. Aga et õpilased oleks väga motiveeritud koolis käima, siis iga puudumine koolist või iga puudulik hinne võtab mingi teatud osa sellest palgast maha. Väga huvitav koolisüsteem ja ma loodan, et Eesti kutsekoolides jõustub see ka aastate pärast.

Neljapäeval viidi mind aga juba keevitusklassi, kuna õpetaja oli oma puhkuselt tagasi tulnud. Minu õpetaja on väga hea südamega ja igal õhtul ootasin ma uut koolipäeva, sest ma sain ennast seal klassis vabalt tunda. Päevad möödusid koolis linnulennult. Hommikul kell 8 algas teooriatund. Umbes poole üheksa paiku tõusis üks õpilastest püsti ning läks klassi ette ja pani kohvimasina tööle. Kella 9 paiku oli meil kohv juba joodud ning siis suundusime me töökotta. Kell 10 oli esimene vahetund, mis kestis 15 minutit. Peale pausi tegime tööd kuni lõunani ning peale lõunat (13:30) saime jälle klassiruumis kokku. Tuli uus tund aega teooriat ning samas ka uus kohviring. Pean ära mainima, et prantslased joovad kanget kohvi ja see muudab väga energiliseks.

Kui õpetad, siis õpid

Kui ma hakkaksin kirjeldama igat koolis veedetud päeva eraldi, läheks jutt liiga pikaks, seega räägin üldisemalt, mida uut õppisin mina ning mida ise nendele õpilastele seal maal õpetasin. Nendele õpetasin ma kindlasti kohe elektroodidega keevitamist. Nemad seal sellist taktikat väga ei kasuta, aga meil on see Eestis levinud keevitusviis. Mul oli neile küll raske seletada, aga ma näitasin ise ette ja nad said aru, kuidas oleks õigem asju teha ja milles seisnesid nende vead.

Suhtlemine nii koolis kui ka tööjuures oli üldse minu jaoks väga raske. Absoluutselt mitte keegi ei osanud vestelda inglise keeles. Põhjus väga lihtne: neil lihtsalt ei ole õppekavas inglise keele tunde. Ja minagi teadsin ainult paari sõna prantsuse keeles. Seega peaaegu kogu suhtlus käis kas miimika ja žestide abil või siis paberi peal (numbrid jms). Olen iseseisev inimene ja õnneks ei vajanud ma palju abi. Ise õppisin ma koolipraktikal peale jootmise ka gaasikeevitust, mida ma pole mitte kunagi varem elus teinud, ning ka keevitamist MIG aparaadiga.

Koolipraktika võtab hästi kokku see, mida ütles mulle minu tugiisik, kes oli üks kooli töötajatest. Minu jaoks oli see kõige olulisem asi üldse. Ta oli väga rahul minu tegevusega ja lausus sõnad, mida on raske unustada: „We are very happy for your work. You did the main thing about the practice – you improved yourself!“ Ühesõnaga, ma arendasin ennast selle praktika käigus ja see on peamine.

Koolipraktikaga ühel pool, läksin ma tööle ettevõttesse nimega Fustier. Ettevõtte ei ole suur ning ka meeskond on väikene. Tegu on perefirmaga, kus naine on sekretäri rollis ning mees on bossi koha peal. Töökojas töötas peale minu veel 3 inimest, kellest 2 olid selle sama kooli õpilased. Peamiselt tegime me akendele trelle, sest Prantsusmaal või vähemalt selles linnas, kus mina olin, on raske leida maja, millel ei oleks akendel trelle ees. Viimastel tööpäevadel sain ma käia ka välisobjektidel tööl.

Käisime umbes 150 km kaugusel asuval raudteesillal remonttöid tegemas. Sain jälle väga huvitava kogemuse osaliseks, kuna ma kardan kõrgust ja me töötasime väga kõrgel sillal, ümberringi mäed ja all paistmas jõgi. Kõhe tunne oli eriti siis, kui jäin mõtlema sellele, mis peaks juhtuma siis, kui tuleb rong. Mitte kuskile ei oleks olnud ju hüpata ja eest ära ka ei oleks ruumi olnud tulla. Õnneks olid neil asjad organiseeritud ja ühtegi rongi ei tulnud.

Veel tooksin praktikast esile seda, et kui Eesti ettevõttes juhtub mingi õnnestus, saavad tavaliselt inimesed kurjaks, aga kui ma kogemata saagisin sentimeetri võrra lühema toru, öeldi mulle, et pole hullu, see toru läheb küll nüüd vanarauda, aga oma vigadest õpitaksegi. Lisaks pakkus selle firma boss mulle võimaluse minna peale kooli lõppu nende juurde tööle.

Viimasel tööpäeval viisid ülemused mind restorani sööma, pakkudes toidu kõrvale ka väga maitsvat veini. Peale sööki oli neil mulle ka kingitus. Kingikotti tõstes pidin ma šoki saama, kuna see kaalus ligi 6kg. Minu pagasis oli veel ruumi aga ainult umbes 500 grammile. Seega pidin ma väga palju asju ümber pakkima. Kurvastusega pean ütlema, et mõned asjad, mis töökoha poolt kingiti, jäidki Prantsusmaale. Neile sinna selt-siks ka suur osa minu riidetest.

Veidi ka muust elust

Elasime tüdrukutega ühes majas. Koos saime veeta selle aja, mis meil jäi peale kooli ning tööd vabaks. Samuti ka nädalavahetused. Mina läksin Prantsusmaale sooviga seda ilusat aega nautida ning seega tuli tihti ette olukordi, kus ma jalutasin üksinda (oleksin mitmel korral jäänud auto alla, kuna minu silm ütles, et autod seisavad keset teed, kuigi nad tegelikult sõitsid – lihtsalt nemad ei kasuta tulesid päeva ajal), sõitsin ükski rattaga või käisin ükski kalal, sest tüdrukud ei jaksanud kodust välja liikuda.

Sain proovida ka väga paljusi erinevaid toite, mida Eestis ei sööda. Kõige eriskummalisem asi eestlaste jaoks, mida mina sõin, on kindlasti konna jalad. Juba mõte nendest võib nii mõnegi inimese oksele ajada, aga need olid tõesti imemaitavad. Maitset meenutasid need kana, ainult olid palju krõbedamad ning pisikesete luudega. Lisaks sain süüa ka mereande (krevetite, karpe) ning ka need olid ülimalt maitsvad. Ühel päeval pakkusid naabrid meile võimaluse koos nendega lõunat süüa. Saime jälle uut toitu maitsta – seekord lehmaliha. See on küll nätskem kui sea- või kanaliha, aga selle eest sama maitsev.

Jah, ma käisin tõesti Prantsusmaal kalal ning raiskasin selle kalalkäigu peale päris suure summa raha, aga kuigi ma kala ei saanud, oli asi seda väärt. Jõgi, kus ma kala püüdsin, oli niivõrd puhta veega, et silla pealt võis näha, kuidas 5-kilosed kalad ujusid. Juba see oli midagi enneolematut. Ühel päeval küsisin ma naabritelt ilusti jalgratast laenuks, et sõitma minna. Tegin pea 10-kilomeetrise ringi ümber linna, mis sellest, et vihma sadas. Vaba päev oli ja seda tuli nautida!

Loodus oli seal tõesti super ilus – mäed ümberringi, päike paistis ja õhk oli soe. Ja need prantslased! Nemad olid ka superhead. Isegi kui me mitte kunagi peaaegu nendest aru ei saanud, siis nende rõõmus olek, see muutis meid ka väga rõõmsaks. Kui Prantsusmaale minnes ei saanud ma aru, et inimesed on teistmoodi, siis koju tagasi jõudes sain ma väga hästi aru, et eestlased on teistsugused - kurvad ja õnnetute nägudega. Lisaks ka natukene häbelikud. Prantslased otsivad ise silmsidet ning kui räägivad, siis tulevad väga lähedale. Eestlaste puhul ei saa nii väita.

Kodumaal tagasi

Aeg möödus tõesti linnulennul ja peagi oli käes aeg, et tulla tagasi oma kodumaale. Kui Prantsusmaal Lyoni lennujaamas ootas mind üllatus, et mu pagas oli kaotsi läinud, siis ka tagasi tulles oli mul pagasiga probleeme. Nimelt olid mõned klaaspudelid lendude ajal katki läinud ning kõik mu riided olid läbimärjad ning mu pagas niris. Ma ei olnud kurb, kohe üldse mitte, sest ma jõudsin ikkagi tagasi oma koju.

Samas, kui mu suurim hirm enne välispraktikale minekut oli olnud, et mul tekib Prantsusmaal koduigatsus, siis seda ei juhtunud. Küll aga on mul nüüd, kodus tagasi olles, tekkinud Prantsusmaa igatsus ning ma plaanin raha koguda ning sinna tagasi minna. Ja kõigile teile: kellel tuleb selline võimalus, siis kindlasti haarake sellest kinni! See on elukogemus, mida te ei unusta iial. Võõras kultuur, võõrad inimesed ja loodus – need muutsid terve selle reisi unustamatuks. Aitäh kõigile, kes on kõige selle taga, et minul selline võimalus avanes.